

Dva ekstrema, dva bisera

Tudi iz ljudske pravljice je mogoče narediti sodobno lutkovno predstavo

BARBARA VOLČJAK

Z nizom petih prestav Zaigrane zgodbe se v Lutkovnem gledališču Maribor (LGM) pridružujejo projektu Evropska prestolnica kulture. Sklop je namenjen ustvarjanju manjših avtorskih projektov za izvedbo v Mali dvorani LGM, pri katerih mariborski igralci sodelujejo z izbranimi lutkovnimi ustvarjalci iz Slovenije in tujine.

Dve soboti zapored, 7. in 14. aprila, so torej zaigrali dve zgodbi z dvema različnima avtorskima pristopoma, namenoma in učinkoma. Zmrdrca in Zmrdek v soavtorstvu igralka **Aje Kobe** in hrvaške režiserke **Tamare Kučinović** je barvita, dinamična in zabavna pripoved o sramežljivem spopadanju s prvo ljubeznijo, ki se je seveda ne sme priznati.

Skladno s svojo poetiko in naravo likov (fantič in deklica z najljubšima igračkama, plišastim tigrom in ovco) se je režiserka odločila za izrazito fizično gledališče z veliko gibanja, (pre)glasnimi, a seveda prijaznimi verbalnimi spopadi, celo nekaj telovadnimi točkami.

Vendar se dogajanje na ustreznih mestih tudi primerno umiri, poudarjeno je intimno čustvovanje, ki pa se lahko že v naslednjem trenutku silovito razplamti. Razmeroma zaprti otroški svet z nekaj okni v svet odraslih je prikazan s škatlasto sceno, na kateri sta dve gugalnici povsem

dovolj za opisano razgibanje dogajanja. Aja Kobe kot Zmrdrca/ovca in **Anže Zevnik** v vlogi Zmrdeka/tigra sta jasnemu dramaturškemu loku vdihnila potrebno plastičnost in se zdita z ozirom na trenutni mariborski kader tudi najbolj primerna izbira.

Povsem drugačna poetika je navdihnila predstavo Janček Ježek, v kateri je pod režijskim vodstvom švicarske lutkarice **Margrit Gysin** zablestela igralka **Elena Volpi**. Komorna uprizoritev preseneča ne le z vsebino, temveč predvsem z izvedbo: lutke in rekviziti nastajajo dobesedno sproti, pred gledalčevimi očmi, iz gline in nekaj predmetov iz narave, se vmes tudi preoblikujejo in tako hkrati posnemajo resnično in ustvarjajo svoje, odrsko življenje.

Ljudski pravljici o dečku, ki ga je mati v jezi zaklela in se je zato spremenil v ježka, rešila pa ga je ljubezen izbrane deklice, so ustvarjalke (dramaturško je sodelovala še Švicarka **Irene Beeli**) z dramatizacijo dale nekaj modernejših poudarkov. Vsa inovativna zasnova pa bi zvođenela brez zavzete, koncentrirane igre Volpijeve, ki suvereno obvlada fizično dokaj naporno modeliranje gline in hkrati še čustveno niansirano animacijo.

Raznoliki uprizoritvi pa si vendarle delita nekaj značilnosti: predvsem je obema skupna določena jasnost dogajanja, logičnost zaporedja dejanj, zaradi katerih tudi umirjena, lirčno obarvana zgodba o ježku mine kot v hipu. Vidi se, da so bile na delu izkušene, četudi na novo nastale ekipe z jasno predstavo o izrazni moči gledališča, ki sledi zastavljenemu cilju.